

Stanovisko CZEDMA k nakládání s odpady z laboratoří

Pro nakládání s odpady z laboratoří platí, tak jako pro nakládání s odpady obecně, zákon 185/2001 Sb. o odpadech, ve znění pozdějších předpisů. To znamená, že původci odpadů (§16) – laboratoře – zařazují odpady podle Katalogu odpadů (vyhláška 381/2001 Sb., v platném znění) podle druhů a kategorií (ostatní a nebezpečný). Většina odpadů pocházejících z laboratoří bude patřit do kategorie odpad nebezpečný a to z toho důvodu, že je kontaminována nějakou látkou (chemikálií, popř. živočišnými vzorky), která má nebezpečné vlastnosti – např. hořlavost, jedovatost, dráždivost, žíravost či infekčnost, viz (příloha č. 2 zákona 185/2001 Sb. V Katalogu odpadů patří odpady z laboratoří do skupiny č. 18 Odpady ze zdravotnictví a veterinární péče a/nebo z výzkumu s nimi souvisejícího.

Původce – laboratoř – se může odpadů zbavovat jen prostřednictvím oprávněné osoby, tj. např. firmy, která má povolení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů (§14 odst. 1 zákona č. 185/2001 Sb.). Jiným firmám nesmí být odpad předán (§12 odst. 3). Původce – laboratoř – je povinna si prověřit, zda je taková firma opravdu k převzetí odpadu oprávněná (§12 odst. 4), např., tak, že si od „odpadářské“ firmy vyžádá kopii souhlasu (§14 odst. 1) vydaného krajským úřadem nebo Magistrátem HLMP se seznamem odpadů, se kterými má tato firma povoleno nakládat.

Bezpečnostní listy, které jsou výrobci uživatelům povinni poskytnout v případě reagentů, „obsahujících látku, která může být považována za nebezpečnou s ohledem na charakter a množství jejích složek a forem, ve kterých jsou přítomny“, nemohou sami o sobě sloužit k určení nebezpečnosti odpadů, neboť se vztahují pouze ke konkrétní reagentii, a nikoli k odpadu výrobci neznámého složení. Navíc je vždy nutné uvažovat infekčnost laboratorního odpadu.

Co se týče obalů, jedná se o odpad, kdy je výrobce, resp. dodavatel povinen zabezpečit zpětný odběr, anebo přispívat do některého kolektivního systému zpětného odběru. Toto řešení zvolila patrně většina dodavatelů laboratorní diagnostiky a informace o tom je uvedena přímo na obalech ve formě tzv. „zeleného bodu“. Analyzátoři a další elektrická a elektronická zařízení přicházející do styku se vzorky povinnosti zpětného odběru nepodléhají, neboť jsou v okamžiku uvedení do provozu považovány za infikované a jako takové jsou z povinnosti zpětného odběru vyňaty (příloha č. 7 zákona 185/2001 Sb.).